

Datum van
inontvangstneming

:

12/06/2018

Zaak C-299/18

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

2 mei 2018

Verwijzende rechter:

Landgericht Düsseldorf (rechter in tweede aanleg Düsseldorf,
Duitsland)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

16 april 2018

Verzoekende partij en appellant:

██████████

Verwerende partij en geïntimeerde:

Eurowings GmbH

[OMISSIS]

[OMISSIS]

Uitgesproken op 16 april 2018

[OMISSIS]

Landgericht Düsseldorf

Beschikking

In de zaak

van de heer ██████████ [OMISSIS] Solingen,

verzoekende partij en appellant,

[OMISSIS]

tegen

Eurowings GmbH, [OMISSIS] Düsseldorf;

verwerende partij en geïntimeerde,

[OMISSIS]

heeft de 22. Zivilkammer (Tweeëntwintigste civiele kamer) van het Landgericht Düsseldorf

na de terechtzitting van 9 maart 2018

[OMISSIS]

beslist: [Or. 2]

De behandeling van de zaak wordt geschorst.

Aan het Hof van Justitie van de Europese Unie worden krachtens artikel 267 VWEU de volgende vragen gesteld betreffende de uitlegging van de artikelen 7 en 12 van verordening (EG) nr. 261/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 11 februari 2004 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels inzake compensatie en bijstand aan luchtreizigers bij instapweigering en annulering of langdurige vertraging van vluchten en tot intrekking van verordening (EEG) nr. 295/91 (PB L 46 van 17 februari 2004, blz. 1 e.v.):

1. Kan het recht op compensatie van artikel 7 van [verordening (EG) nr. 261/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 11 februari 2004 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels inzake compensatie en bijstand aan luchtreizigers bij instapweigering en annulering of langdurige vertraging van vluchten en tot intrekking van verordening (EEG) nr. 295/91] in mindering worden gebracht op een door het nationale recht toegekend recht op schadevergoeding dat strekt tot vergoeding van extra reiskosten die wegens annulering van een geboekte vlucht zijn ontstaan, wanneer de luchtvaartmaatschappij aan haar verplichtingen volgens artikel 8, lid 1, van de verordening heeft voldaan?
2. Indien aftrek mogelijk is, geldt dit dan tevens voor de kosten van vervangend vervoer naar een andere plaats dan de eindbestemming van de vliegreis wanneer de passagier het door de luchtvaartmaatschappij aangeboden vervangend vervoer naar de eindbestemming van de vliegreis weigert?
3. Kan de luchtvaartmaatschappij, voor zover aftrek mogelijk is, deze altijd toepassen, of is dit afhankelijk van de mate waarin het nationale recht haar dit toestaat of dit naar het oordeel van de rechter passend is?
4. Voor zover het nationale recht relevant is dan wel de rechter discretionair moet beslissen: strekt de compensatie van artikel 7 van [verordening nr. 261/2004] enkel tot vergoeding van het ongemak en het

■■■■■

door de passagiers wegens de annulering geleden tijdverlies, of ook tot vergoeding van materiële schade?

Motivering:

A.

Verzoeker boekte bij de verwerende luchtvaartmaatschappij voor 29 mei 2016 een vlucht van Palma de Mallorca naar Düsseldorf die om 19.20 uur zou vertrekken en om 21.40 uur zou aankomen. Wegens een vertraging bij vertrek vervoerde de verwerende luchtvaartmaatschappij de passagiers als gevolg van het verbod op nachtvluchten op de luchthaven van Düsseldorf naar de luchthaven van Keulen/Bonn, waar verzoeker op 30 mei 2016 om 2.45 uur landde. De verwerende luchtvaartmaatschappij bood een bustransfer aan van de luchthaven van Keulen/Bonn naar de luchthaven van Düsseldorf. Verzoeker weigerde dit aanbod en nam in plaats daarvan een taxi naar zijn thuisadres in Solingen. Hiervoor betaalde hij 95 EUR. **[Or. 3]**

Verzoeker vordert van de verwerende luchtvaartmaatschappij zowel terugbetaling van de 95 EUR voor de taxirit als betaling van compensatie volgens artikel 7, lid 1, onder a), en artikel 5, lid 1, onder c), van verordening (EG) nr. 261/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 11 februari 2004 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels inzake compensatie en bijstand aan luchtreizigers bij instapweigering en annulering of langdurige vertraging van vluchten en tot intrekking van verordening (EEG) nr. 295/91 (hierna: „passagiersrechtenverordening”) ter hoogte van 250,00 EUR. Dit laatste bedrag heeft de verwerende luchtvaartmaatschappij aan verzoeker betaald. Verweerster heeft artikel 12 van de passagiersrechtenverordening ingeroepen om verdere betaling te weigeren. Het Amtsgericht (rechter in eerste aanleg) heeft de vordering afgewezen. Verzoeker heeft vervolgens hoger beroep ingesteld om zijn vordering tot betaling van 95 EUR geldend te maken.

B.

De beslissing op het hoger beroep hangt af van het antwoord op de vraag of, en zo ja in hoeverre of onder welke voorwaarden, een op grond van artikel 12, lid 2, van de passagiersrechtenverordening toegekende compensatie in mindering moet worden gebracht op een door het nationale recht toegekend recht op vergoeding van extra reiskosten die zijn ontstaan door de annulering van een geboekte vlucht. De situatie is vergelijkbaar is met die welke ten grondslag lag aan de verwijzingsbeslissing van het Bundesgerichtshof (hoogste federale rechter in burgerlijke en strafzaken, Duitsland) van 30 juli 2013 [OMISSIS], met dit verschil dat de aanrekening in omgekeerde richting verloopt. Bijgevolg neemt de verwijzende rechter de overwegingen in de betreffende beschikking van het Bundesgerichtshof mutatis mutandis over.

I.

Volgens de rechter in eerste aanleg kon verzoeker het recht op terugbetaling van 95 EUR ook niet geldend maken omdat de reeds betaalde compensatie op grond van de passagiersrechtenverordening – waarvan het bedrag de kosten van de taxirit overstijgt – op dat bedrag in mindering moet worden gebracht. Voorts beschouwde hij deze aftrek als billijk, aangezien het recht op compensatie op grond van artikel 7, lid 1, onder a), van de passagiersrechtenverordening de luchtreiziger een forfaitaire vergoeding toekent voor de schade die hij heeft geleden. Concreet aangetoonde schadebedragen moeten bijgevolg daarop in mindering worden gebracht.

II.

Dit oordeel kan bij de rechterlijke toetsing enkel stand houden wanneer de luchtvaartmaatschappij, ofschoon de voorwaarden van nationaal recht zijn vervuld om in aanmerking te komen voor een vergoeding van de schade die door de annulering en de derhalve noodzakelijk geworden verandering van het reisschema is ontstaan, niet tot betaling [Or. 4] ervan is verplicht wanneer de volgens de passagiersrechtenverordening toe te kennen compensatie meer bedraagt dan de vergoeding op grond van het nationale recht.

1.

De voorwaarden van artikel 5, lid 1, onder c), van de passagiersrechtenverordening voor een recht op compensatie op basis van artikel 7, lid 1, onder a), van de passagiersrechtenverordening zijn vervuld, aangezien verweester de vlucht heeft geannuleerd omdat de oorspronkelijke vluchtplanning niet kon worden nagekomen en dit niet tijdig heeft meegedeeld. Buitengewone omstandigheden in de zin van artikel 5, lid 3, van de passagiersrechtenverordening heeft zij niet aangevoerd, wel heeft zij verzoeker een compensatie betaald.

2.

Ook kan verzoeker in beginsel volgens nationaal recht van verweester vergoeding eisen van de kosten die zijn ontstaan door de verandering van het reisschema ingevolge de annulering van de vlucht. De schade is ook causaal toe te schrijven aan de annulering, aangezien verzoeker, mocht hij volgens overeenkomst op de eindbestemming van zijn vlucht zijn gearriveerd, over gratis vervoer naar zijn thuisadres zou hebben kunnen beschikken, iets wat hem nu was ontnomen.

3.

Derhalve is verweester alleen dan niet verplicht de schadevergoeding krachtens § 280, lid 1, § 631, van het Bürgerliche Gesetzbuch (Duits burgerlijk wetboek; hierna: „BGB”) aan verzoeker te betalen wanneer de gevorderde compensatie geheel of tot een bedrag gelijk aan dat van de schadevergoeding op deze laatste in mindering moet worden gebracht. Dit kan de verwijzende rechter niet beslissen

■■■■■

zonder vooraf de in het dictum vermelde prejudiciële vragen voor te leggen aan het Hof van Justitie van de Europese Unie.

Een dergelijke aftrek is niet uitgesloten op grond van het enkele feit dat verweerster haar verplichtingen tot het bieden van bijstand volgens artikel 5, lid 1, onder a), en artikel 8, lid 1, onder b), en lid 3, van de passagiersrechtenverordening zou hebben geschonden. Verweerster heeft de passagiers vervangend vervoer naar de eindbestemming van de vliegreis aangeboden. Dit aanbod heeft verzoeker geweigerd. Verzoeker heeft daarentegen een ander vervoermiddel ingeschakeld om zich naar een andere eindbestemming te begeven. **[Or. 5]**

III.

Derhalve is voor de beslissing in hoger beroep bepalend of, en zo ja in hoeverre en onder welke voorwaarden, aftrek van de kosten van wijziging van het reisschema ook is uitgesloten, wanneer de luchtvaartmaatschappij haar verplichtingen volgens de artikelen 8 en 9 van de passagiersrechtenverordening niet heeft geschonden, bijvoorbeeld omdat de passagier heeft gevraagd om de terugbetaling van het vliegticket.

1.

Allereerst is het de vraag of een schadevergoeding ter zake van de kosten van wijziging van het reisschema in beginsel niet in mindering kan worden gebracht.

a)

Volgens artikel 5, lid 1, van de passagiersrechtenverordening wordt de betrokken passagiers door de uitvoerende luchtvaartmaatschappij bijstand aangeboden overeenkomstig artikel 8, alsook in voorkomend geval artikel 9, van de passagiersrechtenverordening. Daarnaast krijgen zij een recht op compensatie overeenkomstig artikel 7 van de passagiersrechtenverordening. De verplichting om de passagier, naar zijn keuze, zijn vliegticket terug te betalen met eventueel een retourvlucht naar het eerste vertrekpunt of hem een andere vlucht naar de eindbestemming aan te bieden, en de verplichting tot het betalen van compensatie overeenkomstig artikel 7 van de passagiersrechtenverordening bestaan derhalve naast elkaar. Slechts wanneer het verschil tussen de geplande en de daadwerkelijke aankomsttijd op de eindbestemming kleiner is dan het in artikel 7, lid 2, genoemde aantal uren, kunnen de compensatiebedragen met 50 % worden gekort.

b)

Het resultaat zou niet anders zijn geweest wanneer verweerster haar verplichting een andere vlucht bij de eerste gelegenheid aan te bieden overeenkomstig artikel 5, lid 1, onder a), en artikel 8, lid 1, onder b), van de passagiersrechtenverordening had geschonden en de hierdoor ontstane schade in

de vorm van de uitgaven voor een zelf georganiseerde andere vlucht had moeten terugbetalen aan de reizigers.

Ook in dit geval bestonden de verplichting tot vergoeding van de ontstane schade en het recht op compensatie overeenkomstig artikel 7 naast elkaar (conclusie van advocaat-generaal Sharpston van 28 juni 2011 in zaak C-83/10, punt 64). Het gaat bij het recht op vergoeding van de door de niet-nakoming van de verplichting van artikel 8 van de passagiersrechtenverordening (en in voorkomend geval artikel 9 van de passagiersrechtenverordening) [Or. 6] ontstane schade niet om een recht op verdere compensatie, die volgens artikel 12, lid 1, tweede volzin, van de verordening in mindering kan worden gebracht op een recht op compensatie (arresten Hof van 13 oktober 2011, [REDACTED] e.a./Air France, C-83/10, [OMISSIS] punt 44, en 31 januari 2013, [REDACTED] Ryanair Ltd, C-12/11, [OMISSIS] punten 20 tot en met 24). Alleen wanneer het recht op vergoeding van de kosten wegens de niet-nakoming van de verplichtingen van de artikelen 8 en 9 van de passagiersrechtenverordening niet in mindering kan worden gebracht ingevolge artikel 12, lid 1, tweede volzin, van die verordening, wordt verzekerd dat de luchtvaartmaatschappij niet straffeloos haar verplichting tot het aanbieden van verzorging en bijstand kan schenden (advocaat-generaal Sharpston, op. cit., punten 63 en 64).

c)

Daarentegen is nog niet duidelijk of ook is uitgesloten dat de kosten van wijziging van het reisschema in mindering worden gebracht wanneer de luchtvaartmaatschappij haar verplichtingen volgens de artikelen 8 en 9 van de passagiersrechtenverordening niet heeft geschonden.

(1)

Voor de opvatting dat de mogelijkheid tot aftrek enkel is uitgesloten wanneer de luchtvaartmaatschappij haar verplichtingen volgens artikel 8 of artikel 9 van de passagiersrechtenverordening niet is nagekomen, pleit dat de luchtvaartmaatschappij enkel in dat geval, naast de compensatieverplichting ingevolge artikel 7 van de passagiersrechtenverordening, gehouden was tot de verplichting waarvan de niet-nakoming de grondslag vormt voor het recht op terugbetaling. Derhalve wordt door de aftrek geen foute prikkel gegeven waardoor de luchtvaartmaatschappij geneigd zou kunnen zijn haar verplichting tot verzorging en bijstand te veronachtzamen. Bovendien pleit tegen het uitsluiten van de aftrek dat de kosten van vervangend vervoer dat door de passagier zelf is georganiseerd, de kosten van een andere vlucht door de luchtvaartmaatschappij zelf – onder omstandigheden aanzienlijk – kunnen overstijgen. Moet de luchtvaartmaatschappij naast de volledige kosten van een andere vlucht door een ander luchtvaartmaatschappij ook een compensatie betalen, zou zij derhalve aanmerkelijk worden belast hoewel zij haar verplichtingen volgens de artikelen 8 en 9 van de passagiersrechtenverordening niet heeft geschonden.

[REDACTED]

(2)

Daarentegen pleit tegen aftrek, dat het recht op compensatie van artikel 7 van de passagiersrechtenverordening in geval van annulering van de vlucht overeenkomstig artikel 5, lid 1, van de passagiersrechtenverordening dient ter compensatie van het ongemak voor de luchtreizigers als gevolg van het opgelopen tijdverlies (arresten Hof [REDACTED] [Or. 7] op. cit., punten 51-54, en [REDACTED] op. cit., punt 34, en arrest Hof van 26 februari 2013, Air France SA [REDACTED] C-11/11, [OMISSIS] punten 32 en 39). Bij de beoordeling of het tijdverlies en het ongemak, die volgens de passagiersrechtenverordening een rechtvaardiging vormen voor de compensatie overeenkomstig artikel 7 van de passagiersrechtenverordening bij annulering van de vlucht, moeten worden gecompenseerd, is het niet van belang of de passagier extra kosten voor het vervangend vervoer naar de eindbestemming maakt, omdat de luchtvaartmaatschappij haar verplichtingen krachtens artikel 8 van de passagiersrechtenverordening niet is nagekomen, of omdat de passagier bijvoorbeeld geen gebruik maakt van het aanbod van de luchtvaartmaatschappij voor vervangend vervoer maar het vervangend vervoer naar een andere bestemming dan de eindbestemming van de vliegreis zelf organiseert, zolang dit niets verandert aan het feit dat hij zijn eindbestemming met aanzienlijke vertraging zou bereiken wanneer hij met vervangend vervoer naar de eindbestemming van de vliegreis zou doorreizen.

3.

Mocht op basis van artikel 12, lid 1, tweede volzin, van de passagiersrechtenverordening het recht op compensatie volgens artikel 7 van de passagiersrechtenverordening in mindering kunnen worden gebracht op alle door de annulering van de vlucht veroorzaakte en aan verzoeker te vergoeden kosten, of ten minste op de kosten die niet dienden voor het vervangend vervoer naar de eindbestemming van de vliegreis, is het voor de beslissing in hoger beroep uiteindelijk bepalend of de luchtvaartmaatschappij de aftrek zonder meer kan toepassen, of dat dit van andere voorwaarden afhankelijk is, met name van de vraag of, en zo ja in hoeverre het nationale recht dit toelaat.

a)

Artikel 12, lid 1, tweede volzin, van de passagiersrechtenverordening zou aldus kunnen worden uitgelegd dat de luchtvaartmaatschappij het recht heeft de aftrek toe te passen en dat de rechter hieraan is gebonden.

b)

De bepaling zou echter ook aldus kunnen worden uitgelegd dat het nationale recht niet enkel een verdergaand recht op schadevergoeding kan toestaan (artikel 12, lid 1, eerste volzin, van de passagiersrechtenverordening), maar ook – voor zover uit de passagiersrechtenverordening niets anders blijkt (vragen 1 en 2) – kan

bepalen of, en zo ja in hoeverre die vergoeding in mindering kan worden gebracht op het recht op compensatie. **[Or. 8]**

Hiervoor pleit de bevoegdheid van de nationale wetgever om te voorzien in een verdergaand recht op schadevergoeding. Wanneer de nationale wetgever de vrijheid heeft dergelijke verdergaande rechten te creëren of hiervan af te zien, ligt het voor de hand aan te nemen dat hij ook bevoegd is te bepalen dat het recht op compensatie in mindering te brengen is op het verdergaande recht op schadevergoeding. Dit zou in wezen overeenkomen met een recht op verdere schadevergoeding, dat het nationale recht enkel toekent voor het bedrag dat het recht op compensatie overschrijdt.

c)

Tot slot zou artikel 12, lid 1, tweede volzin, van de passagiersrechtenverordening aldus kunnen worden uitgelegd dat de rechter over de wederzijdse aftrek per geval moet beslissen op basis van de uit de passagiersrechtenverordening zelf voortvloeiende afwegingen.

De Commissie ging er in haar advies over artikel 12, lid 1, tweede volzin, van de passagiersrechtenverordening (op. cit., onder 4.2, bij amendement 15) van uit dat de aftrek de rechter in staat stelt te verhinderen dat luchtvaartmaatschappijen een dubbele schadevergoeding betalen, hetgeen voor een – van het nationale recht onafhankelijke – beslissingsbevoegdheid van de rechter pleit. Dienovereenkomstig wordt aangenomen dat het immer zaak is van de bevoegde rechter om te beslissen of aftrek in de omstandigheden van het afzonderlijke geval passend is (advocaat-generaal Sharpston, op. cit., punt 64). De advocaat-generaal merkte over de kwestie van de aftrek in die zaak verder op (op. cit., punt 64) dat het niet passend zou zijn wanneer het recht op compensatie volgens artikel 7 van de passagiersrechtenverordening en het recht op schadevergoeding wegens schending van de artikelen 8 en 9 van de passagiersrechtenverordening onderling zouden worden verrekend, omdat het volgens de passagiersrechtenverordening cumulatieve verplichtingen betreft.

Tegen een van het nationale recht onafhankelijke beslissing van de rechter over de aftrek pleit echter dat de passagiersrechtenverordening hiervoor, voor zover er geen sprake is van niet-nakoming van de verplichtingen van de luchtvaartmaatschappij volgens de artikelen 8 en 9, in artikel 12, lid 1, geen criteria geeft en het voor het overige aan het nationale recht overlaat of het al dan niet voorziet in een verdergaand recht op schadevergoeding. Een discretionaire beslissing van de rechter, onafhankelijk van het nationale recht, zou hiermee in strijd kunnen zijn.

4.

Indien de rechter naar nationaal recht moet beslissen over de aftrek, of indien de rechter hierover een discretionaire beslissing moet nemen, is **[Or. 9]** uiteindelijk

■■■■■

bepalend welke schade moet worden vergoed door de compensatie volgens artikel 7 van de passagiersrechtenverordening.

a)

Het Duitse recht bevat geen uitdrukkelijke voorschriften over de vraag of de betaling van een compensatie in mindering kan worden gebracht op een recht op verdere compensatie (of omgekeerd). Op basis van algemene beginselen van het schadevergoedingsrecht moeten voordelen die door het schadegeval voor de benadeelde zijn ontstaan, onder bepaalde voorwaarden in mindering worden gebracht op zijn recht op schadevergoeding. Voorwaarde voor een dergelijke aftrek is dat dit in overeenstemming is met het doel en de strekking van de vergoedingsverplichting. De aftrek mag de benadeelde niet buitensporig belasten en de veroorzaker van de schade niet onredelijk bevoordelen. De aftrek wordt dan in het geval van afzonderlijke schadeposten en wanneer het voordeel overeenstemt met een bepaald nadeel, toegepast op die schadepost die bij een kritische beoordeling kan worden gekoppeld aan het voordeel [OMISSIS]. Indien de schadepost niet kan worden gespecificeerd, is aftrek uitgesloten wanneer dit niet overeenkomt met het doel van de desbetreffende compensatie. Zo verbiedt het doel van smartengeld ter vergoeding van de immateriële schade van de gewonde, dat een vergoeding voor vermogensderving wordt geacht het smartengeld te verlagen, dus de vergoeding voor materiële schade in mindering te brengen op die voor immateriële schade. Evenmin kan omgekeerd ontstane vermogensschade worden gecompenseerd met immateriële voordelen [OMISSIS].

Aangezien de verdere schadevergoeding waarop verzoeker overeenkomstig artikel 12, lid 1, tweede volzin, van de passagiersrechtenverordening recht heeft, dient ter vergoeding van de door de annulering veroorzaakte vermogensschade, is uitgesloten dat hierop de compensatie van artikel 7 van de passagiersrechtenverordening in mindering wordt gebracht, indien deze enkel dient ter compensatie van immateriële schade van de passagiers. Daarentegen zou een – eventueel gedeeltelijke – aftrek in aanmerking komen, wanneer door het recht op compensatie – bijvoorbeeld in de vorm van een recht op forfaitaire schadevergoeding – niet alleen het door de annulering veroorzaakte ongemak en het tijdverlies van de passagiers worden gecompenseerd, maar ook, in de vorm van een forfait, door hen geleden materiële schade.

De vraag welke schade het recht op compensatie volgens artikel 7 van de passagiersrechtenverordening moet compenseren, kan ook bepalend zijn wanneer de nationale rechter in het concrete geval moet beslissen over de aftrek en daarbij rekening moet houden met uit de verordening zelf voortvloeiende beoordelingen. Indien het recht op compensatie overeenkomstig artikel 7 van de passagiersrechtenverordening uitsluitend [Or. 10] dient ter compensatie van het door de annulering veroorzaakte ongemak, meer bepaald ten gevolge van het tijdverlies (arrest ■■■■■ op. cit., punten 54 en 72), kan het passend zijn in het concrete geval beide betalingen toe te staan zonder deze met elkaar te verrekenen.

Indien zowel materiële als immateriële schade moet worden vergoed, kan eventueel ook een gedeeltelijke aftrek worden toegepast.

b)

Het is onvoldoende duidelijk welke schade door de compensatie van artikel 7 van de passagiersrechtenverordening moet worden gecompenseerd.

(1)

Het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft verklaard dat passagiers van vluchten die aanmerkelijk zijn vertraagd, met betrekking tot de toepassing van het recht op compensatie overeenkomstig artikel 7 van de passagiersrechtenverordening moeten worden gelijkgesteld met passagiers van geannuleerde vluchten, daar zij vergelijkbaar ongemak hebben ondergaan in de vorm van tijdverlies en zich ten aanzien van de toepassing van het in artikel 7 van de passagiersrechtenverordening bepaalde recht op compensatie derhalve in een vergelijkbare situatie bevonden (arresten ██████ op. cit., punten 54 en 60; ██████ op. cit., punten 34 en 48, en ██████ op. cit., punt 32). De betaling van de forfaitaire compensatie maakt het mogelijk het tijdverlies dat de passagiers hebben geleden te compenseren (arrest ██████ op. cit., punt 74). Daaruit zou kunnen worden geconcludeerd dat met de compensatie enkel wordt beoogd immateriële schade in de vorm van ongemak ten gevolge van het tijdverlies te vergoeden.

(2)

Daarentegen kan de compensatie ook worden opgevat als een forfaitaire vergoeding voor de ontstane materiële en immateriële schade. Het gaat bij de in de passagiersrechtenverordening bepaalde maatregelen, en derhalve ook bij de betaling van de compensatie overeenkomstig artikel 7 van de passagiersrechtenverordening, om gestandaardiseerde maatregelen die voorzien in onmiddellijke – zonder dat de passagiers de moeite hoeven te nemen een schadevordering in te stellen bij de rechter – compensatie van de door de annulering of de aanzienlijke vertraging veroorzaakte schade (arrest Hof ██████ op. cit., punt 39; arrest Hof van 10 januari 2006, *The Queen*, op verzoek van International Air Transport Association, European Low Fares Airline Association/Department for Transport, [OMISSIS], C-344/04, punt 45 en 82, en arrest Hof ██████ op. cit., punt 46). Derhalve kan de compensatie ook ertoe dienen de passagier in staat te stellen vergoeding te eisen voor zijn materiële schade, zonder apart tegen hoge kosten de hoogte ervan uiteen te zetten en aan te tonen. **[Or. 11]**

[OMISSIS]